

BIJLAGE VI. VOORBEELD VAN DE WEEKBLAD-ANALYSE VOOR DE PERIODE 1966-1968.

DATUM: 29 JANUARI 1966

29 januari 1966**Elseviers Weekblad:**

Een ingezonden stuk van Van Drenthem Soesman en Van Oven als respectievelijk voorzitter en secretaris van de Partij van Vrije Burgers, waarin wordt medegedeeld dat deze partij niet is opgeheven. Er is zelfs onlangs een jaarvergadering gehouden waarop een nieuw Hoofdbestuur werd gekozen.

De Partij van de Arbeid wil haar Kamerleden en vertegenwoordigers in de Amsterdamse gemeenteraad een nauwere band laten leggen tussen kiezer en gekozene door hen speciale gebieden voor hun goede zorgen toe te wijzen. Een stap terug in de richting van het districtenstelsel (niet in kiesrechtelijke zin) maar wel een gerechtvaardigde reactionaire (in de eigenlijke zin van het woord) daad. Andere partijen dienen dit voorbeeld te volgen om zo de volksvertegenwoordiging een werkelijke inhoud te geven.

De VVD heeft zichzelf doorgelicht en haar beginselen herzien op een vergadering in Dordrecht. Het eindresultaat is niet schitterend. Het blijft een bezwaar dat het beginsel- en het actieprogramma teveel door elkaar zijn gemengd. Dit komt duidelijk naar voren in het artikel dat zich richt tegen een monopolistische positie op het gebied van radio en televisie. En verder in het artikel dat spreekt over de huurpolitiek. Beide onderwerpen horen thuis in een verkiezingsmanifest. Het is opmerkelijk dat artikel 1 van het beginselprogramma volgens de formulering van Oud, - de VVD is een niet-confessionele partij - de meerderheid der stemmen kreeg. Een negatieve formulering, want het is belangrijker dat er een liberale partij is die "de bevordering van de vrije geestelijke en maatschappelijke ontplooiing van alle mensen" voorop stelt.

Omdat de VVD zich voorstelt als een volkspartij doet het vreemd aan dat ze de nadruk legt op zelfstandige intellectuelen, de middengroepen en de boeren. Dat wekt het imago op van een klassepartij. De VVD heeft nog steeds te vervullen de taak die door Stikker in 1948 werd omschreven: "De VVD zal moeten zijn een sterk progressief-gezinde partij, die allen omvat, voor wie geestelijke vrijheid primair is, sociale gerechtigheid plicht en die het economische leven niet willen zien verstarren in het keurslijf van socialistische dogmatiek, die uiteindelijk in staatsabsolutisme moet eindigen."

De Groene Amsterdammer:

De Groene constateert een malaise bij links, tijdens een openbaar debat tussen de PvdA en de PSP, gehouden te Amsterdam. Het blad vindt, dat Nederhorst en Wiebenga op een beschamend laag niveau met elkaar debatteerden en komt tot de slotsom dat beide krachten van links schade toebrengen aan de gemeenschappelijke zaak, d.w.z. de positie van links in onze samenleving.

Want het is toch zo, dat PvdA en PSP in beginsel vlak bij elkaar staan en het tussen deze partijen enkel gaat om een mentaliteitsverschil.

Dat PvdA en PSP hun krachten gaan bundelen is noodzakelijk, omdat de KVP als doorbraakpartij opkomt. Als links versplinterd blijft, kan het geen weerwerk leveren. De Groene wil ook de CPN in een dergelijke combinatie zien, daar deze partij nu in een isolement zit en daarom belangrijke steun verloren gaat.

Met name in de PvdA zullen voor een samenwerking met de CPN "schier onoverkomelijke" bezwaren overwonnen moeten worden. De PvdA moet zich echter realiseren dat de periode van de Koude Oorlog voorbij is en dat de buitenlands-politieke situatie bewijst dat op dit punt radicalisering geboden is.

Wanneer de PvdA, de PSP en de CPN zullen besluiten de handen ineen te gaan slaan, zal dat door velen uit de achterban niet worden begrepen en daarom zal een grote openheid noodzakelijk zijn om te voorkomen dat er misverstanden ontstaan. Vooral voor de CPN zal dit een moeilijke taak blijken te zijn.

Naar aanleiding van het publiceren door het blad Provo van een vertrouwelijk stuk over de luchtvervuiling in Amsterdam geeft De Groene bij monde van "wg" (Wouter Gortzak) een beschouwing over openheid.

Een groot deel van de taken die in principe bij gekozen organen behoren te berusten zijn in feite overgedragen aan functionarissen, van wie aangenomen mag worden dat zij het betreffende terrein beheersen. Deze ambtenaren voelen er weinig voor om iets van die bevoegdheden terug te geven omdat naar hun mening daarmee de samenleving een taak op de schouders krijgt gelegd waaronder zij zal bezwijken. "De democratie wordt ingeruild voor de zogeheten technocratie", iets waar het steeds complexer worden van onze samenleving niet vreemd is. Een bijverschijnsel van deze gang van zaken is het zogenaamde vertrouwelijke rapport, op basis waarvan een regeringsbeleid of een beleid van B. en W. wordt bepaald. De burger krijgt deze stukken niet te zien, hoogstens het wetsontwerp en de toelichting, wat in feite uittreksels zijn uit deze rapporten. Tot een oordeelsvorming van de burger middels een openbare discussie om zo een bijdrage aan het beleid te leveren komt het dus niet. De Groene acht dit een betreurenswaardige zaak. Argumenten als zou publikatie van (vaak voorlopige) vertrouwelijke stukken ongewenste onrust verwekken, als zouden er te weinig deskundigen zijn van wie een uitgebalanceerd oordeel te verwachten is, acht De Groene niet ontvankelijk. In deze context benadrukt De Groene ook de zware taak van de Nederlandse pers om eventueel vrijgegeven stukken zodanig te populariseren dat zij toegankelijk zijn voor een groot deel van het Nederlandse volk. De Groene acht deze taak van de pers, namelijk de versterking van de democratie ten opzichte van de technocratie, een opgave die een groot gevoel van verantwoordelijkheid vereist.

Haagse Post:

Voordat op 22 januari 1966 het VVD-congres in Dordrecht bijeenkwam, waren in de NRC en het Algemeen Handelsblad twee artikelen verschenen, volgens welke het nieuwe beginselprogramma geen essentiële verandering te zien gaf. Handelsblad-medewerker J.F. Glastra van Loon had zijn artikel de volgende aanhef gegeven: "De Volkspartij voor Vrijheid en Democratie beschikt sedert enige weken over een ontwerp voor een nieuw beginselprogram, namelijk het oude." Echter verzuimde de Algemeen Handelsblad-redactie de laatste zinsnede van de aanhef, "namelijk het oude", af te drukken.

Op 8 december 1965 zou Glastra van Loon opgemerkt hebben: "Niet de aanvaarding van dit ontwerp, maar veeleer de verwerping ervan en dus de (voorlopige) handhaving van het oude zal onder deze omstandigheden moeten worden beschouwd als blijk van vernieuwingsgezindheid en van openheid voor de snel veranderde verhoudingen in onze maatschappij."

De VVD-afdelingen kregen in oktober 1965 het nieuwe ontwerp toegestuurd. Van de vele amendementen op het ontwerp werd slechts een klein gedeelte door het partijbestuur overgenomen.

De chaotische vergadering in Dordrecht heeft het ontwerp niet verworpen. Toelichtingen m.b.t. een aantal artikelen:

Art. 1. Vroeger was in art. 1 sprake van "een op christelijke grondslag berustende samenleving." Het nieuwe artikel bevat daarentegen alleen nog de zinsnede "vrijheid, verantwoordelijkheid, verdraagzaamheid en sociale gerechtigheid."

Volgens ere-voorzitter Oud karakteriseerde het nieuwe artikel de VVD als niet-confessionele partij.

Art. 3. De vergadering stemde de passage, waarin een verband tussen de Erasmiense geest en Willem van Oranje werd gelegd, weg uit art. 3. Voortaan steunt de VVD op christendom en humanisme.

Art. 6. De afdeling Den Haag wenste dat er minder nadruk gelegd werd op de rol van het koningshuis dan in de formulering van de commissie. Dit probleem bleef onopgelost en werd verwezen naar de redactiecommissie. De nog niet behandelde artikelen (23 tot en met 26) werden ook overgelaten aan de redactiecommissie.

Nederlandse Gedachten:

De Werkgroep Midden- en Klein Bedrijf wordt op 15 februari geïnstalleerd in Den Haag. Tot voorzitter van de werkgroep werd benoemd N. Tiemstra, lid van de directie van het Economisch Instituut van Midden- en Kleinbedrijf. Vice-voorzitter is H.J. Vermeulen, lid van het College van Rijksbemiddelaars.

Oud heeft zich enige tijd geleden verzet tegen een verwijzing naar de Tien Geboden en het Evangelie van het Nieuwe Testament in het VVD-beginselprogram. De schrijver van het artikel (A) herinnert aan een dergelijk optreden van Oud in 1937 toen hij weigerde mee te werken aan een kabinet op protestants-christelijke grondslag, zoals Colijn het toen formeerde. Oud wil geen negatief Christelijke politiek voeren, maar hij en zijn partijgenoten kunnen de liberale gedachten en de vrijzinnige opvattingen niet combineren met het aanvaarden van de Bijbel als een gezaghebbend Boek, waarop men zich in de politiek mag beroepen. Een nieuwe VVD-redaktiecommissie stelde voor om in het beginselprogram een verwijzing op te nemen naar de nationale historie, namelijk naar Erasmus. Vooral door het kritisch commentaar van de jongeren werd deze passage geschrapt. Erasmus zou niet meer passen in de geest van deze tijd. De schrijver van het artikel betreurt het uitblijven van een diepe discussie over Erasmus' betekenis voor het Nederlandse liberalisme. Hij meent dat misschien iets van de geesteshouding en levenswijze van Erasmus eigen kan zijn aan een groot deel van vrijzinnig Nederland, maar hij acht het daarom nog geen sterk politiek beginsel. Hij meent, dat de VVD terecht deze passage, mede gezien het overtuigend Bijbelse humanisme van Erasmus, buiten haar beginselprogram heeft gelaten.

In de rubriek Politiek Palet wordt naar aanleiding van het KVP-Structuurrapport over de grondslag en het karakter van de partij gesteld, dat dit rapport "de 'confessionele partijvorming' onverbloemd van zijn absolute trekjes verlost en wat betrekkelijker tentoongesteld (wordt)."

Men mag zich weliswaar laten leiden door het christendom, maar men kan niet in de politiek "De christelijke waarheid" vertolken.

Dit lijkt nogal een algemeen uitgangspunt voor de protestantse partijen. De KVP uit zich zeer omzichtig en zonder veel illusies over initiatieven om de impasse te doorbreken rond de christen-demokratische samenwerking. KVP-voorzitter Aalberse heeft in aansluiting op dit rapport tijdens een perskonferentie gezegd, dat men om tot het in het rapport aangekondigde onderzoek naar een breder christelijke partijvorming, te komen personen

uit verschillende politieke richtingen bijeen wil brengen. Deze personen zouden wel over de nodige politieke ervaring moeten beschikken maar zouden niet rechtstreeks bij een partijleiding betrokken moeten zijn, aangezien men dan mogelijkerwijs zal belanden bij de voor de KVP ongewenste "fusiegedachten."

Aalberse meent dat de nadruk in het rapport op de samenwerking van vooruitstrevende christenen de indruk moet wegnemen als zou een algemeen christelijke partij van nature een konservatief karakter krijgen.

De VVD blijkt na Erasmus ook Willem van Oranje buiten het beginselprogramma te hebben gehouden, ondanks de positieve stellingname van Oud ten opzichte van deze laatste historische ruggesteun in het VVD-beginselprogramma. De rubriekschrijver gelooft, dat dergelijke bespiegelingen heel goed buiten een beginselprogramma kunnen blijven.

De vergadering in Dordrecht van de VVD over het beginselprogramma kan worden samengevat als "veel geschreeuw en weinig wol." Het was een weinig "hartverheffende" aangelegenheid, waarbij Toxopeus zich op opvallende wijze op de achtergrond hield. Mogelijk moet hij in het voorjaar ineens naar voren komen als "Toxopeus ex machina."

A. Veerman heeft op 24 januari een radiocauserie gehouden onder de titel "Gezond radicaal." Veerman is lid van het moderamen van de ARP.

In zijn praatje ging Veerman in op de ontwikkelingshulp. Van kerkelijke zijde is gesteld dat de hulp van "de Overheden" dient te komen: "sociale gerechtigheid in internationaal verband." Deze aanpak noemt Veerman positief of gezond radicaal.

Dit radicalisme moet men onderscheiden van het negatieve radicalisme, onder andere volgens een onderzoek naar de politieke gezindheid bij jongeren van 21 - 24 jaar voor het merendeel in deze leeftijdsklasse leeft. Men is weinig politiek geïnteresseerd en geneigd tot een negatieve houding jegens onze democratische instellingen.

Veerman is verheugd, dat er bij de jongeren nu ook een positief en gezond radicalisme bestaat en wel op het vlak van de ontwikkelingshulp.

De ARP heeft zich hierover in haar programma van 1963 duidelijk uitgesproken. Ontwikkelingshulp is een urgente zaak en er bestaat een grote noodzaak om gezamenlijk zowel financiële als persoonlijke hulp te verlenen aan de ontwikkelingslanden. Het ARP-programma is gezond radicaal, dat is "staán voor de consequenties van je overtuiging."

Dit positieve radicalisme blijkt tevens uit de AR-politiek ten aanzien van het rassenvraagstuk.

Zij keert zich tegen het revolutionaire en eigenlijk anarchistische beginsel van gelijkheid waarmee de leuze "geen God en geen meester" verbonden is. De ARP aanvaardt wel de gelijkwaardigheid van de mensen, die zich aansluit bij de erkenning van het gezag in de meest ruime zin als een goddelijke opdracht.

Een derde voorbeeld van gezond radicalisme bij de ARP is het streven naar eenheid van de protestants-christelijke partijen in het politiek bedrijf. Dit is een moeilijke zaak, maar met een gezonde radikale instelling zal de overtuiging het tenslotte winnen van de bezwaren.

Op de "Achter Pagina" een artikel van Widek over de aard en de vorm van de verkiezingscampagne. Hij onderscheidt drie fasen in een verkiezingscampagne. De eerste fase is de formele, de technische fase met de opstelling van de groslijsten en de kandidatenlijsten, het indienen van de kandidatenlijsten, het verzorgen van het stemmen bij volmacht en het mobiliseren van het partijhouder en de partij zelf.

De tweede fase is de materiële, de beeldvormende fase met de propaganda, de publiciteit en het "verkopen" van het partij-ideaal.

De derde fase is de formele en technische, de materiële en beeldvormende fase tegelijkertijd en dat is het maken van de definitieve keuze, het uitbrengen van de stem op de dag van de verkiezingen.

De Nieuwe Linie:

Robert Adolfs OSA bespreekt het boek "Over de schreef" van B. Delfgaauw. Delfgaauw schrijft o.a., dat één van de grootste bedreigingen voor de democratie gevormd wordt door politieke lusteloosheid. Deze wordt volgens hem in Nederland vooral door de confessionele partijen bevorderd. Volgens Adolfs zegt Delfgaauw: "De ontwikkeling naar een echte democratie wordt geblokkeerd door het functioneren van politieke partijen die ingaan tegen het spel der politieke democratie, omdat zij niet op politieke, maar op confessionele grondslagen zijn gevestigd."

In de "Achterkrant" staat een verslag van een debat tussen Wiebenga, voorzitter van de PSP en Nederhorst, fractievoorzitter van de PvdA in de Tweede Kamer. Een van de schriftelijke vragen die aan het eind beantwoord werd en die naar men zegt ingediend was door Ed van Thijn, fractievoorzitter van de PvdA in de Amsterdamse gemeenteraad betrof de mening van Nederhorst over een eventueel gezamenlijk programma van de PSP en de PvdA. Nederhorst bleek er niets voor te voelen.

Vrij Nederland:

Tijdens het openbaar debat tussen PSP en PvdA op 24 januari in Krasnapolsky (een aankondiging in de vorm van een advertentie stond in Vrij Nederland 22-1-'66, p. 10) spraken fractieleider Nederhorst en de voorzitter van de PSP Wiebenga over vele zaken. Een heet onderwerp van discussie was de kernbewapening.

Volgens de steller van het artikel had de PSP met dit debat een lofwaardig initiatief genomen want Krasnapolsky was helemaal vol. Maar "wat baat alle gepraat, zolang de oude politieke rotten bekende stokpaardjes blijven berijden en geen antwoord kunnen formuleren op de onlustgevoelens van jonge kiezers".

Zaterdag werd in Dordrecht gediscussieerd over het nieuwe beginselprogramma van de VVD. Geertsema, Toxopeus en Van Riel mengden zich weinig in de discussies. Ze lieten het werk vooral over aan prof. P.J. Oud, de auteur van zowel het oude (1948) als het nieuwe beginselprogramma.

Op 18 april 1964 was op de Algemene Jaarvergadering te Eindhoven het ter discussie gestelde concept-ontwerp van een nieuw beginselprogramma gekraakt door Oud, die vooral de herhaalde verwijzingen naar de Schrift niet typisch liberaal achtte. Daarop was hij ingeschakeld bij het ontwerpen van een nieuwe versie.

Volgens Van Amerongen was het enige dat in Dordrecht de moeite van het registreren waard was het doodzwijgen van de PBO (artikel 19 werd verworpen) en "de uitstoting van Erasmus" met 253 tegen 137 uit de partij. Dit laatste sloeg op artikel 3 waarin als basis voor de Nederlandse samenleving de uit het Christendom en het humanisme voortgekomen Erasmiaanse geest genoemd werd.

Tijd nood dwong de voorzitter veel discussiestof naar de redactiecommissie te verwijzen.

Het geringe resultaat van de vergadering was reeds lang door allerlei mensen voorspeld. De bijeenkomst werd toch gehouden, omdat de links-liberale vleugel al een tijd was beloofd, dat het "liberale kompas gecontroleerd, bijgesteld, als het ware opnieuw geijkt" zou worden.

Meer is dan ook niet gebeurd en meer is, zoals mede-ontwerper F. Korthals verklaarde in antwoord op verwijten van J.F. Glastra van Loon, ook nooit de bedoeling geweest.

Volgens Van Amerongen had de VVD beter zijn tijd en geld kunnen investeren in de op handen zijnde verkiezingscampagnes.

Ook merkt hij op, dat de VVD eigenlijk al een op de praktijk gericht alternatief beginselprogramma heeft, waarin haarfijn wordt uitgelegd wat de kiezer van de VVD kan verwachten, namelijk het plan-Joekes.

De auteur gaat in op twee aspecten van de Memoires van Stikker. Het eerste is de voorbereiding tot oprichting van de Stichting van de Arbeid tijdens de bezetting.

Stikker moest niets hebben van doorbraak en vernieuwing en meende dat de vooroorlogse verhoudingen voortgezet dienden te worden omdat zij vastlagen in het "Nederlandse karakter". Ook moesten de bevoegdheden van de Staat, op maatschappelijk terrein juist vlak na de bevrijding, niet uitgebreid maar ingeperkt worden.

Ook is interessant te lezen hoezeer corporatieve ideeën hebben meegespeeld in deze voorbereidingsperiode, met als exponent de plannen van de katholiek Kortenhorst. Na de oorlog is geschreven dat Stickers plannen voor een Sociale Kamer niet ver van Kortenhorsts ideeën verwijderd waren; in zijn Memoires schiet echter Stickers geheugen hieromtrent tekort.

Ook haalt de recensent de campagne van Stikker aan voor de herverschijning van de NRC, het Algemeen Handelsblad en De Telegraaf, die een verschijningsverbod hadden wegens hun houding in de oorlog.

In zijn Indonesië politiek had Stikker met andere ministers gemeen dat hij weinig begreep van het Indonesische nationalisme. Ten tijde van de oprichting van de Partij van de Vrijheid (maart 1946) begreep hij dat het Indonesisch probleem alleen door het verlenen van de onafhankelijkheid opgelost kon worden, hoewel hij in oktober 1947 nog pal stond voor eerst het herstellen van "orde en rust" en daarna pas onderhandelingen.

In augustus 1948 werd hij minister van Buitenlandse Zaken in een kabinet met PvdA, KVP en VVD. Volgens Stikker werd de weg naar de onafhankelijkheid vooral geblokkeerd door Romme, Beel en Sassen die een "zwarte unie" wensten. Ook begreep Stikker dat de houding van de Verenigde Staten in deze kwestie van zeer groot belang was. Vele leidende kringen stuurden aan op een tweede politionele actie, maar Stikker bleef voorstander van zo soepel mogelijke onderhandelingen, waar de PvdA ook toe bereid was. Zijn eigen positie binnen het kabinet werd nu ook moeilijk, want de VVD zou hem "hoogstwaarschijnlijk" niet steunen. Ook wilde Stikker niet de last dragen van iemand die op het kritieke moment zijn land in de steek had gelaten.

Hoewel hij de tweede politionele actie "rampzalig" vond, was hij er aan de andere kant van overtuigd dat een gewapend optreden tenslotte noodzakelijk was omdat de Republiek op de drie hoofdpunten in de onderhandelingen een "ontwijken" standpunt innam.

Een van de drie hoofdpunten betrof de Nederlandse pogingen het anti-Republikeinse federalisme aan te wakkeren. Dit punt was vooral erg belangrijk voor Sassen en hoewel Stikker zag dat dit federalisme onbereikbaar was deed hij mee aan de geschiedvervalsing dat door een diepgaand meningsverschil over de Nederlandse soevereiniteit tijdens de overgangsfase de onderhandelingen had doen mislukken.

In de rubriek "Bij ons in Holland" wordt onder het kopje "Koekoeks inkeer" gesteld, dat uit oude jaargangen van het Maandschrift voor Bijenteelt Koekoek de landbouwschap-voorkeur van Van Rappard duidelijk werd. Daartoe moet men het nummer van het blad van juli-augustus 1956 opslaan.

Daar leest men wat Van Rappard op de 59ste Algemene Vergadering (van de Bijentelers?) in zijn openingsspeech ten berde bracht. Dan ook wordt het duidelijk dat de standpunten van Koekoek en Van Rappard verder uit elkaar liggen dan de vele gemeenschappelijke meningen deden vermoeden. Er was wel degelijk een kloof die hen scheidde. Koekoek zocht dus niet maar een motief om met Van Rappard niet samen hoeven te werken.

5 februari 1966

Elseviers Weekblad:

Een ingezonden stuk van twee-oud leden van het Hoofdbestuur van de "voormalige Partij van Vrije Burgers", waarin de opheffing van deze partij bevestigd wordt. In 1962 viel de partij uiteen in twee groepen. Een ervan liet zich bij de Kiesraad inschrijven als "liberale Partij van Vrije Burgers", de ander bleef voortleven onder de oude naam. De Partij van Vrije Burgers nu is opgeheven om verdere versplintering tegen te gaan en de VVD-liberalen te steunen.

Haagse Post:

Het artikel beschrijft de mentaliteit van D.U. Stikker, zoals hij uit de memoires tevoorschijn komt; de deelname aan het verzet en de oprichting van de Stichting van de Arbeid gedurende de oorlogsjaren; de naoorlogse jaren. Met betrekking tot de naoorlogse jaren het volgende: Stikker zou samen met J. Goudriaan, lid van de SDAP, kritiek hebben geleverd op het kabinet-Schermerhorn, dat volgens Stikker zou hebben geprobeerd "de Nederlandse samenleving fundamenteel te wijzigen en in overeenstemming te brengen met zijn ideeën en vooroordelen." Met een campagne voor de herverschijning van de NRC, het Algemeen Handelsblad en De Telegraaf heeft Stikker daartegen een tegenwicht proberen te vormen. In die actie zou volgens het artikel de kiem hebben gelegen voor de oprichting van de Partij van de Vrijheid, enige tijd later. Volgens het artikel is de herleving van het Nederlandse liberalisme uitvoerig behandeld in de memoires van Stikker. In de liberale hoek zou zich aan de ene kant een groep dorpse reactionairen onder leiding van Wendelaar hebben verzameld en aan de andere kant zou een minderheid van realisten hebben gestaan. De realisten, van het soort Stikker, zouden met gemengde gevoelens hebben geluisterd naar het kabaal van hun partijgenoten. Volgens het artikel is tussen de regels van Stickers memoires door te lezen, "dat de nakomelingen van Thorbecke een partij in stand houden die een schoolvoorbeeld is van politieke schizofrenie." In dit artikel wordt ook een uitgebreide beschrijving gegeven van Stickers ministerschap van Buitenlandse Zaken, tijdens welk de Indonesische kwestie een prominente rol speelde.

Nederlandse Gedachten:

D.G. de Voogd, oud-bestuurslid van Arja en Arjos protesteert in een ingezonden stuk tegen een verklaring van de landelijke voorzitter van de Arjos, J. van der Ploeg, op een Arjos-vergadering in Aalten. Van der Ploeg stelde dat een Arjos-lid vrij is om op welke partij dan ook te stemmen, van welke andere partij dan ook lid te zijn en zich ook niet hoeft te conformeren aan de ARP. De Voogd vindt het inkonsekvent lid te zijn van de Arjos en dan op een andere partij te stemmen. Indien men het volstrekt oneens is met het beleid van de ARP moet men zijn lidmaatschap opzeggen en lid worden van de politieke partij, waar men wel mee instemt. De Voogd besluit zijn stuk met de opmerking dat het tijd wordt "dat de leiding van de Arjos in handen komt van een meer evenwichtig figuur".